

Minnesanteckningar från tankesmedja med styrgruppen

Flera mötesdeltagare lyfte att det var svårt att ta sig igenom underlaget och att det underlättat om alla arbetsplaner light haft samma struktur.

Första mötet

Peter Jordbruksverket anser att det är viktigt att Landsbygdsnätverket fokuserar på bättre genomförande av programmen och inte mer allmän landsbygdsutveckling som kan bli väldigt brett. Dessutom bör de befintliga grupperna finnas kvar kommande år, och revideringar bör främst göras i budget och uppdrag. Landsbygdsnätverket är till för nationella aktörer. Samtidigt är det viktigt att man binder samman olika nivåer (regional och lokal nivå), men för dessa finns länsstyrelsernas partnerskap och LAG.

Särskilt prioriterade områden är:

- Bredband och främst att matcha idéer som fått avslag med finansiering.
- Sprida goda exempel, det är Landsbygdsnätverkets huvuduppgift och snart kommer det att finnas lärande exempel från det nya programmet.
- Vattendirektivet.
- Innovationer med koppling till landsbygden.
- Förståelse mellan konsument och producent kring mat.
- Attityder och värderingar kring stad och land och hur man ser på landsbygden.
- En befintlig arbetsgrupp som Jordbruksverket tycker är extra viktig är integration.

Områden som inte är prioriterade är förenklingar i regelverket. Det är för tidigt att arbeta med detta under 2017–2018 eftersom programmen inte riktigt kommit igång. Samtidigt är det viktigt att problem och förenklingsförslag lyfts, men det kan göras av LUS, LRF eller HS. Eventuellt kan Landsbygdsnätverket ha ett arbetsutskott som arbetar med detta, men ingen arbetsgrupp.

Även flerfunds lösningar bedöms det vara för tidigt att börja arbeta med 2017–2018.

Christina: Den tematiska gruppen för fiske och vattenbruk försöker fortfarande formera sig och har inget färdigt arbetsplansutkast. De ska ha ett möte senare i veckan för att komma vidare, men delmålsgrupperna är ännu inte på plats.

Särskilt viktigt är

- Förenklingsfrågan där det LAG som Christina arbetar i ser att nära en tredjedel av projektansökningar dras tillbaka för att folk tycker att det är för krångligt (preliminär bedömning, en utvärdering av orsakerna ska göras). Förenklingsarbetet kan inte vänta till år 2019.
- Andra viktiga områden är ekoturism, gröna och blåa näringar.

Samordningsgruppen för leaderområden skulle kunna prioriteras bort. Med tanke på att man ska dra ner på resurserna kan man fråga sig om gruppen är jätte viktig eller om LUS kan sköta gruppens uppdrag. Vid behov kan en del av medlen avsättas för att stärka LUS. LUS kan också jobba med förenklingar, alternativt kan man skapa en egen grupp som kan jobba med det.

En ny arbetsgrupp för utveckling av natur- och kulturvårdsjordbruk är inte prioriterat. Frågorna borde kunna lyftas in i arbetsgruppen gröna näringar samt den tematiska gruppen fiske och vattenbruk.

Mattias: Hushållningssällskapet anser att följande områden är viktiga:

- God konkurrenskraft och miljö i de gröna näringarna, där gröna näringarnas del i uppfyllande av klimatmål är särskilt viktigt. Aktiviteter behövs för att öka genomförandet av åtgärder som är bra för klimatet samt att informera allmänheten om den klimatnytta som gröna näringar ger.
- En ökad självförsörjningsgrad i Sverige skulle leda till en ökad inhemsk produktion.
- Information om de stöd som finns för innovation och vilka möjligheter som finns för att driva innovationsarbetet behövs.
- Kunskapslyft kring digitalisering inom gröna näringar. Hur man kan stödja en utveckling av lägsta nivå?
- Förenklingsfrågan gäller inte bara Leader utan stora delar av programmet. HS har uppvaktat landsbygdsministern och kräver förenklingar i olika delar i stödet. Förenkling bör absolut vara prioriterat i Landsbygdsnätverkets arbete.
- Normarbetet kring stad och land.. Hur kan vi lyfta och informera om landsbygdens kvalitéer?

Diskussion

Bredband

Bredband och service har en tydlig koppling och det skulle kunna passa i denna gruppering. Det bör inte tillsättas en ny arbetsgrupp. Samtidigt får inte grupperna svälla för mycket, men det skulle kunna vara en undergruppering.

Det finns inte särskilt mycket pengar kvar till bredband i landsbygdsprogrammet. Men nu måste folk lära sig att hantera de resurser de fått – hur kan vi jobba bättre på landsbygden när vi fått bredband? Det kan handla om utbildningar om hur man beställer saker på nätet samt hur man bygger upp en webbshop. I Södermanland funderar man exempelvis på om man kan sälja lokala produkter via nätet. Jordbruksverket vill att Landsbygdsnätverket ska hitta alternativa finansieringskällor för bredbandsansökningar som fått avslag. Båda spåren är viktiga.

Förenkling

Förenkling är viktigt, men förenklingsfrågor kopplade till LLU bör samlas in av LUS som sedan i sin tur får lyfta dem till Jordbruksverket. Det blir inte effektivt att alla deltar i arbetet och funderar på förenklingar. Om LUS resurser inte räcker till bör de få mer resurser.

Även lantbrukarna önskar förenkling. Det finns idag ett stort missnöje, bland annat med den dubbla handläggningen (länsstyrelsen + Jordbruksverket). Landsbygdsnätverket ska arbeta med de problem som finns, och detta är ett stort problem. Det kan behövas en ny arbetsgrupp som samlar in information och för vidare förslag. Att arbeta med detta kan minska kritiken på sikt. Det är viktigt att man i så fall hittar en arbetsform som inte bara blir kritisk utan konstruktiv.

Attityder stad-land

Det handlar inte om att tillsätta en arbetsgrupp som gör punktinsatser utan att få in det i medvetandet hos alla. Alla arbetsgrupper bör få i uppdrag att ska ha med perspektivet i sina arbetsplaner. Unggruppen har funderat på detta. Skulle de kunna få i uppdrag att arbeta med frågan?

Inspel till arbetsgruppen Gröna näringar

Gröna näringar ses många gånger som en bov snarare än en resurs i klimatarbetet. Informationsarbete och kunskapsspridning behövs. Frågan kan skickas till arbetsgruppen Gröna näringar, liksom den om livsmedelsförsörjning.

Det var flera av styrgruppens ledamöter som lyfte vikten av att Landsbygdsnätverket arbetar med vattendirektivet. Jordbruksverket anser också det men vi har inga förslag på hur det ska göras. Den tematiska gruppen för fiske och vattenbruk funderar också på hur man ska arbeta med vattendirektivet och eventuellt skulle även arbetsgruppen Gröna näringar kunna göra det.

Andra mötet

Annika Budgeten blir sannolikt begränsad vilket innebär att vi måste prioritera bort saker.

Särskilt prioriterade områden är:

- Erfarenhetsutbyten vid träffar, både tematiska träffar och större träffar där man utbyter erfarenheter på tvären.
- Goda exempel.
- Det internationella perspektivet. Det har diskuterats i så väl Samordningsgruppen som arbetsgruppen Gröna näringar. Mötet med styrgruppen för det finska Landsbygdsnätverket i våras var givande och det vore bra att anordna motsvarande möten med andra länder.
- Flerfondslösningen och resultat av denna: vad händer initialt?, vad händer på sikt?, hur går det?
- Bidra med input till utvärderingar och också sprida resultat som kommer fram.
- Frågor om unga kommer igen i många arbetsgrupper och det är viktigt att det genomsyrar vår verksamhet.

Om något ska prioriteras bort är det utvidgningen av nätverket för landsbygdsutvecklare. Övriga landsbygdsutvecklare, som inte redan ingår i det befintliga delnätverket, har sannolikt andra forum.

Patrik Aktiviteterna får inte bli för introspektiva. Erfarenhetsutbyte är inget mål i sig utan det är resultatet som är viktigt och även att resultaten sprids utanför gruppen som möts. Därför behövs bra planer för kommunikation.

För Företagarna är det viktigt att man ska kunna bedriva verksamhet var man än befinner sig i Sverige. Personal och kompetens är idag en flaskhals och i det sammanhanget är integration viktigt, inte bara ur ett etiskt perspektiv utan också ur ett näringslivsperspektiv.

Diskussion

Målformulering

Målen behöver beskriva vad som ska uppnås, de tvärgående målen i sammanställningen är att se som verktyg. Oavsett vilken väg man väljer är det viktigt att vara konsekvent, antingen bara tvärgående eller bara tematiska.

Områden som diskuterades vid första tankesmedjan

Samordningsgruppen diskuterar internt sin roll framöver och vi får återkomma till det vid ett senare tillfälle. Så väl bredband som digitalisering är viktiga områden och digitalisering är lösningen på flera problem på landsbygden.

Tredje mötet

Tomas Utgångspunkten i prioriteringen är vilka arbetsgrupper vi behöver ha. Särskilt prioriterade områden är:

- Gröna näringar bör prioriteras och särskilt offentliga måltider och nya affärsmöjligheter (som också har en tydlig koppling till innovation).
- Lokalt ledd utveckling och den diversifiering som leaderprojekt kan ge.
- Vattenfrågan skulle kunna hanteras inom arbetsgruppen Gröna näringar, även om det inte görs i arbetsplansutkastet, men finns med på fiskesidan.
- Dra ned på integrationsambitionerna. De flesta är av lokal karaktär, och det finns inte så mycket Landsbygdsnätverket kan bidra till på nationell nivå.
- Det befintliga Landsbygdsutvecklarnätverket kan vi dra vidare, eftersom det har stor betydelse för flera grupper.
- Kultur och naturvård har tydlig koppling till Naturturism. Naturturism handlar inte bara om diversifiering in om programmet utan är mycket bredare än lantbruk.
- Ungas arbete med styrelser är en intressant ansats, men här krävs det en större satsning än vad som kan genomföras om vi bara skjuter till lite småpengar.
- Service är otroligt viktigt, frågan är om vi kan göra så mycket mer än att jobba ihop med Tillväxtverket, men gruppen behövs. Innovation kommer in i detta också.
- Fisket rullar bara på.
- SLU menar att vi måste försöka ta itu med kapitalförsörjningsfrågan liksom markägarfrågan.
- Energiförsörjningsfrågan behöver vi hantera och landsbygdens roll i denna (system frågor, säkerhet m.m.)
- Häst och hästägande, en tredjedel av vallen går till häst och mycket gödsel. Hur ska vi jobba med hästnäringen?

Sofia Vi bör inte skapa nya grupper men kan däremot föreslå befintliga grupperingar att ta sig an nya frågor.

Särskilt prioriterade områden är:

- Digitalisering, och då inte bara utbyggnaden av bredband utan vilka tjänster det kan leverera och hur det kan påverka landsbygden och dess näringsliv.
- Innovation, om landsbygdsnätverket ska vara en spjutspets.
- Vad betyder gröna näringar för klimat och vad bidrar landsbygden med?
- En arbetsgrupp behövs kring gröna näringar eftersom det ska finnas en stark koppling till programmen.
- En arbetsgrupp bör finnas kring integration, men formen kan diskuteras.
- Unga fortsatt viktigt.

Medlemsinitiativ kring kulturmiljö har arbetsgruppen gröna näringar arbetat med även om fokus varit ett annat än det som föreslås i medlemsinitiativet. Det bör inte skapas en ny, egen arbetsgrupp kring detta.

Samordningsgruppen gör en utredning om hur den ska se ut när vi har LUS som är en viktig aktör.

Det är tveksamt om vi ska fortsätta att driva landsbygdsutvecklarnätverket.

Om arbetsgruppen för naturturism ska vara kvar så bör den ha ett annat mål och andra aktiviteter. Att anordna workshops för gruppens ledamöter är tveksamt. Om gruppen ska vara kvar bör de arbeta med landsbygdsturism istället eftersom de verkar ha svårt att definiera naturturism.

Eva Generellt sett är nätverket till för medlemsorganisationer och vi måste prioritera dessa och inte genomföra aktiviteter på regional och lokal nivå. Vi ska exempelvis tala om hur man genomför en bushresa, inte genomföra den med finansiering från Landsbygdsnätverket.

- Även andra av arbetsgruppen gröna näringars aktiviteter och flera av de aktiviteter som arbetsgruppen integration vill genomföra är av typen genomförande på lokal nivå. Båda grupperna är mycket viktiga men vi måste fokusera annorlunda.
- Unga är allra viktigast. De tänker annorlunda än vi andra och vi måste ta till oss av deras tankar och idéer. Podden, exempelvis, har nått ut till väldigt många ungdomar.

Arbetsgruppen service bör prioriteras bort. Inte för att det inte är viktigt utan för att det är för många som arbetar med servicefrågor.

Terese Vi ska inte tillsätta några nya grupper. Vi måste prioritera hårdare och säkerställa att vi får bra kommunikationsplaner.

- Unggruppen är viktig och den kan få ett uppdrag i att jobba mer med de övriga grupperna.
- Arbetsgruppen gröna näringar måste vara kvar.
- Vi behöver arbeta med förenkling eftersom förtroendet för nätverket kommer att minska om vi inte löser detta.

Vi kan prioritera bort landsbygdsgalan. Den kan samordnas med något annat arrangemang.

Stad-land och normfrågan passar inte in i de övergripande målen och därför bör vi inte göra specifika satsningar på det. Däremot ska vi vara uppmärksamma om hur vi pratar.

Bredbandsforum täcker stora delar av digitalisering och vi kan ha ett utökat samarbete med dem istället för att anordna egna aktiviteter.

Ingmar Landsbygdsnätverket ska bidra till att programmet blir bra genomfört. Därför måste vi skapa någon linje/kanal mellan användarna och departementet eller Jordbruksverket.

Andra särskilt prioriterade områden är:

- Gröna näringar som även skulle kunna arbeta med vattenfrågan och medlemsinitiativet om natur- och kulturvårdsjordbruk.
- Unggruppen gör ett jättebra jobb, vi kanske skulle lyssna mer på dem och tänka i deras banor.

Servicegruppen bör läggas ned. Tillväxtverket får ta ansvar för servicefrågorna själva.

Besöksadress: Vallgatan 8

Leveransadress: Gjuterigatan 4

Postadress: 551 82 JÖNKÖPING

Tel: 036-15 50 00

Webb: www.landsbygdsnatverket.se

E-post: landsbygdsnatverket@jordbruksverket.se

Sociala medier:

facebook.com/landsbygdsnatverket

[@landsbygdsnatve - twitter](https://twitter.com/landsbygdsnatve)

Naturturism är också lite tveksamt, turism på landsbygden är bättre. Naturturism tar ingen höjd för äganderätten.

Diskussion

Förenkling

Jordbruksverket och departementet har god vetskap om vad användarna tycker fungerar dåligt. Att det inte åtgärdas är en prioriteringsfråga – nu ligger fokus på att få programmet att rulla igång. Det tar lång tid innan förenklingar får genomslag och det är ingen idé att driva frågorna nu. Det är bättre att informera folk om hur man ska göra. Det finns nog ingen annan än länsstyrelserna och Jordbruksverket som kan ge supporten. Att arbeta för att medel för kompetensutveckling ska kunna sökas av fler organisationer så att de kan hjälpa till med lotsning kan vara en lämplig uppgift inför nästa programperiod, men inte nu.

Mandattider för ledamöter

Landsbygdsnätverket arbetar med ett underifrån perspektiv där medlemmarna själva kommer med förslag. Samtidigt är målen givna av kommissionen. Efter två år kan det vara bra att tillsätta nya ledamöter för att få till ett nytänk. Samtidigt finns det en risk att grupperna tappar fart om vi byter ut ledamöter. Genom att styrgruppen ska sätta specifika mål till arbetsgrupperna kan vissa få ändrad inriktning och då är det inte givet att samma personer ska arbeta vidare i dem.

EIP

Vi skulle kunna samverka mer med andra som arbetar med innovation. EIP tar inte fram arbetsplaner utan jobbar enligt sin egen plan och har till sitt stöd innovationssupporten som är ett externt projekt. Den del av budgeten för EIP som styrgruppen kan påverka får presenteras vid decembermötet.

Nätverket ska stötta medlemmarna att genomföra aktiviteter

Det är inte Landsbygdsnätverket som ska göra verkstad utan medlemsorganisationerna. Vi ska ta fram verktyg för att de i sin tur ska kunna utföra aktiviteterna. Eventuellt kan man se vissa aktiviteter som pilotprojekt. Arbetsgruppen Gröna näringar har exempelvis utfört bushresor som ett test. Nu när metoden är klar så nu blir det inte fler resor utan istället ska kunskapen spridas.

Nedprioriteringar

Naturturism är knepigt och även landsbygdsturism. Skulle Skistar kunna gå in i gruppen eller STF vandringsleder i fjällen? Då blir det helt andra frågeställningar, men alla arbetar med turism i naturen och på landsbygden.

Service är det för många som jobbar med. Bättre att se till att få in en landsbygdstanke i deras medvetande istället för att ha en arbetsgrupp.

Medlemsinitiativet om natur- och kulturmiljöjordbruk kan möjligtvis tas upp av arbetsgruppen gröna näringar.

Landsbygdsgalan bör vi prioritera bort. Däremot kan man ha priset kvar.

